

Informator

FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOŠLJAVANJE

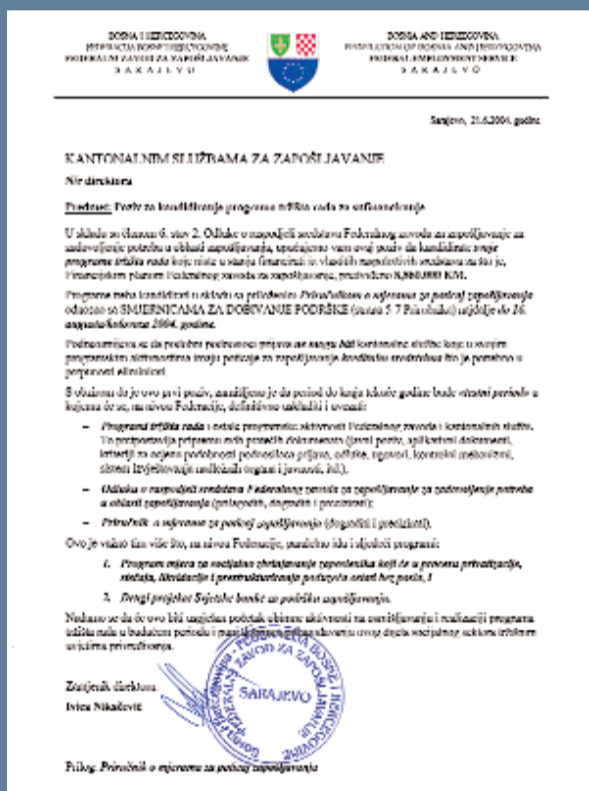
UPUĆEN POZIV KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA KANDIDIRANJE PROGRAMA TRŽIŠTA RADA

info@fzzz.ba

www.fzzz.ba

Krajem juna ove godine Federalni zavod za zapošljavanje uputio je poziv svim kantonalnim službama za zapošljavanje za kandidiranje programa tržišta rada koji će se razmatrati u predstojećem periodu radi sufinansiranja. Prema riječima Ivica Nikačevića, zamjenika direktora Federalnog zavoda za zapošljavanje, ovo predstavlja uspješan početak obimne aktivnosti na osmišljavanju i realizaciji programa tržišta rada u budućem periodu i puni doprinos prilagođavanju ovog dijela socijalnog sektora tržišnim uvjetima privređivanja.

Na sastanku sa direktorima kantonalnih službi za zapošljavanje održanom 27.9.2004. u Sarajevu razmatrana su pitanja od zajedničkog interesa za oblast zapošljavanja i zauzeti su stavovi o projektu Jedinstvenog informacionog sistema, Programu mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji će u procesu privatizacije, stečaja, likvidacije i restrukturiranja preduzeća ostati bez posla i Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

SADRŽAJ

U posjeti Federalnom zavodu
za zapošljavanje

Poziv kantonalnim službama za
zapošljavanje za kandidiranje
programa tržišta rada

Grafički prikaz nezaposlenosti u
prvih šest mjeseci 2004. godine

Nove mlade snage u "Klasu"

Predstavljamo

Profesionalna orijentacija-
bitan faktor u oblasti zapošljavanja

Publikacija o projektima Zavoda

Priprema upitnika za istraživanje
tržišta rada

Osnova za buduću saradnju u
zapošljavanju - Protokol o saradnji

Održana konferencija za novinare

U POSJETI FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOŠLJAVANJE

U radnoj posjeti Federalnom zavodu za zapošljavanje 1. jula 2004. boravili su potpredsjednici Federacije Bosne i Hercegovine Šahbaz Džihanović i Desnica Radivojević. Direktor Federalnog zavoda za zapošljavanje Hasan Musemić upoznao je visoke goste sa problemima i stanjem u oblasti zapošljavanja u Federaciji BiH, kao i sa Programom rada Federalnog zavoda za zapošljavanje za ovu godinu. Posebna pažnja u razgovoru je posvećena problemima povratnika u prijeratna mjesta stanovanja i stvaranju uslova za njihov održivi povratak, a naglašena je potreba većeg angažovanja Federalnog zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje prema ovim licima. Puna podrška je data realizaciji Programu mjera

socijalnog zbrinjavanja radnika koji ostaju bez posla nakon stečaja i likvidacije preduzeća, kao i mjerama aktivne politike zapošljavanja mladih i zapošljavanja u poljoprivredi, čiji su nosioci Federalni zavod i kantonalne službe za zapošljavanje.

Džihanović i Radivojević u posjeti Zavodu

PROFESIONALNA ORIJENTACIJA BITAN FAKTOR U OBLASTI ZAPOŠLJAVANJA

Dinamičan razvoj u oblastima tržišta rada i savremenih tehnologija u cjelini uslovljava kontinuiranu promjenljivost potreba za različitim profilima zanimanja. Razvijene zemlje su odavno prepoznale da nacionalna ekonomija i njen dugoročni razvoj umnogome zavise od kvaliteta ljudskih resursa, te da je investiranje u ljudske resurse zapravo najisplativija investicija u budućnost. U zemljama Evropske unije najvažniju ulogu u izradi mjera aktivne politike na tržištu rada imaju obrazovanje i obuka na poslu.

U našoj zemlji, i pored velikoga broja evidentiranih nezaposlenih lica, svake godine se nastavlja trend opredjeljenja učenika završnih godi-

na osnovnih i srednjih škola za izbor suficitarnih, nekonkurentnih, profila zanimanja (sa kojima je teško u sadašnjim prilikama pronaći zaposlenje). Poseban problem predstavljaju lica koja su duže vrijeme evidentirana kao nezaposlena a kojima se ne pruža mogućnost dokvalifikacije, prekvalifikacije, niti bilo kakvog drugog vida obuke i doobuke. Mogući način prevazilaženja ovog nesklada između potrebe i potražnje za određenim profilima zanimanja na tržištu rada je profesionalna orijentacija.

Profesionalna orijentacija je kontinuirana, sistematska i planski organizovana djelatnost pružanja pomoći pojedincu u slobodnom izboru usmjerenja i opredjeljenja u obrazovanju i profesionalnoj aktivnosti, radi postizanja profesionalnog identiteta, koji je u skladu sa individualnim osobinama i potrebama, a i potrebama i kretanjima na tržištu rada. Uslugama koje profesionalna orijentacija (profesionalno informisanje, savjetovanje, selekcija i klasifikacija) pruža licima svih starosnih dobi, moguće je uspješno objediniti i zadovoljiti ujedno i individualne i društvene potrebe i očekivanja. Bitno je istaći da se profesionalna orijentacija ne treba posmatrati samo kao sredstvo za kratkoročno rješava-

nje aktuelnih problema u zapošljavanju. Gledano dugoročno, ako počemo od toga da prosječan ciklus srednjoškolskog obrazovanja traje tri do četiri godine, višeg šest godina, a visokog osam do deset godina (uključujući srednje obrazovanje) i uzimajući trenutno stanje kao osnovu u utvrđivanju potreba za određenim zanimanjima, za nekoliko godina bi došlo do manjka određenih profila zanimanja, u vrijeme kada budu postojale realne potrebe za njima. Imajući u vidu fluktuacije na tržištu rada, neophodno je napraviti dugoročan plan djelovanja profesionalne orijentacije.

Da bi se napravila kvalitetna projekcija usklađivanja potreba tržišta za određenim profilima zanimanja i njihovim obrazovanjem, uz detaljne podatke o strukturi privrede, broju zaposlenih i nezaposlenih lica, neophodna je potpuna saradnja i koordinacija rada između obrazovnog sistema i institucija koje prate kretanja na tržištu rada. Pozitivni efekti bi trebalo da se pojave u obliku smanjenja rasta stope nezaposlenosti, pozitivnog uticaja na ekonomske trendove kao na smanjenje nadoknada i zdravstvenih troškova nezaposlenim licima.

Viktorija Bešević

PREDSTAVLJAMO VAM Ispostavu Stolac Službe za zapošljavanje Hercegovačko - neretvanskog kantona/ županije

Od ovog broja u Informatoru Federalnog zavoda za zapošljavanje predstavljat ćemo općinske biroa za zapošljavanje, u kojima se, zapravo, i odvija glavni posao kada je riječ o oblasti zapošljavanja. Ovom prilikom predstaviti ćemo Ispostavu Stolac.

Prema popisu stanovništva iz 1991. godine u Stocu je živjelo 18.845 stanovnika, od čega je skoro 4.000 bilo zaposleno. Mirko Rajič, voditelj Ispostave, upoznao nas je sa redovnim aktivnostima koje se provode na području ove općine. Na kraju 2003. godine na evidenciji nezaposlenih osoba u Stocu bilo je 1.256, a u julu 2004. godine 1.546 osoba, od čega je 628 žena. U 2003. godini pravo na zdravstveno osiguranje koristile su 844 osobe, dok je 18 osoba koristilo novčanu naknadu. Pored aktivnosti evidentiranja nezaposlenih lica, radili su i na istraživanju potreba za radnicima i "viškovima" na području Stoca, kojim je obuhvaćeno 15 subjekata. "Obavili smo istraživanje o viš-

kovima i potrebama za radnicima u 2004. godini. Istraživanje je dalo, u poređenju sa prethodnom godinom, blagu dozu optimizma kada je u pitanju zapošljavanje novih radnika, a ujedno i bojazan da će najmanje 50 osoba ostati bez posla. Također, u saradnji sa MIO-PIO Mostar Ispostava Stolac i općinskim odjelom za gospodarstvo ustanovili smo da je u Stocu u 2003. godini bilo prijavljeno 1.027 zaposlenika, od čega je u proizvodnoj djelatnosti radilo 326 zaposlenika, a u samostalnim obrtničkim subjektima 406 zaposlenika. Istovremeno, slobodne procjene su pokazale da se broj zaposlenika koji rade 'na crno' smanjio intenzivnim angažiranjem inspeksijskih službi." - izjavio je Rajič za Informator. Dio aktivnosti bio je usmjeren i na ispitivanje mogućnosti zapošljavanja u inostranstvu. "U 2003. godini posjećivali su nas mnogi predstavnici pravnih subjekata i međunarodne zajednice, ali je najplodnija suradnja ostvarena sa Dioničkim društvom za graditeljstvo 'Konstruktor' iz Splita, čije su nas

delegacije posjetile nekoliko puta. Na kraju je sve rezultiralo zapošljavanjem u Hrvatskoj više od 30 ljudi iz ovih krajeva." - kazao je Rajič.

Ispostava Stolac na kraju svake školske godine priprema letke preko kojih se upoznaju učenici i osoblje škola sa stanjem na tržištu rada u Stocu, uz upozorenje da se na vrijeme prijave na evidenciju kako ne bi izgubili prava koja imaju kao nezaposlene osobe.

Mirko Rajič, voditelj Ispostave za zapošljavanje Stolac

NOVE MLADE SNAGE U "KLASU"

Šansu za zaposlenje omogućio Federalni zavod za zapošljavanje

Svojim Programom poticanja zapošljavanja mladih osoba sa visokom stručnom spremom, Federalni zavod za zapošljavanje je omogućio prvo zapošljavanje 1.228 osoba u 638 firmi. Među tim firmama je i "Klas" u kojem je trenutno zaposleno više od 1.400 radnika od kojih je oko 150 visokoobrazovanih.

O novim mladim zaposlenicima i njihovom radu u "Klasu" razgovarali smo sa Sanelom Čilić, šeficom Odjela za ljudske resurse "Klasa". "Primili smo četvero mladih po Programu zapošljavanja Federalnog zavoda. To su dvoje poljoprivrednih inženjera, koji su kao tehnolozi zaposleni u divizionu ljekobilja i prerade voća, i dvoje diplomiranih ekonomista od kojih je jedan zaposlen u pomenutom divizionu. Drugi ekonomista radi u divizionu konditornih proizvoda. S obzirom na karakter posla koji obavljaju tehnolozi, od prvog dana su raspoređeni na konkretne poslove u 'Klasovom' pogonu za ljekobilje i preradu voća. Za dvoje diplomiranih ekonomista

pripremljen je precizno određen vremenski i tematski program upoznavanja "Klasa". Za dva i po mjeseca, uz mentore, upoznali su sve sektore firme i nakon toga su raspoređeni na svoje poslove. Prije dva mjeseca su položili i pripravnčki ispit i trenutno obavljaju marketinške poslove. Također, moram naglasiti da smo zadovoljni stepenom njihove zainteresovanosti za posao i stručnim znanjem.", kazala je Čilićeva.

U ovoj velikoj firmi, koja industrijskim kolačima pokriva skoro 80% tržišta u Bosni i Hercegovini, zatekli smo dvadesetčetverogodišnjeg Zehida Zahirovića, koji je zaposlen posredstvom pomenutog programa zapošljavanja. "Pohvalio bih akciju zapošljavanja mladih koju je pokrenuo Federalni zavod za zapošljavanje i omogućio šansu za zaposlenje. Sada radim u divizionu konditorstva i tjestenine i odgovoran sam za marketing i ostale ekonomske poslove. Izuzetno sam zadovoljan odnosom u okruženju, pogotovu

svojih najbližih saradnika, inženjera i izvršnog direktora.", istakao je Zehid u razgovoru za Informator, dodajući da mu je firma omogu-

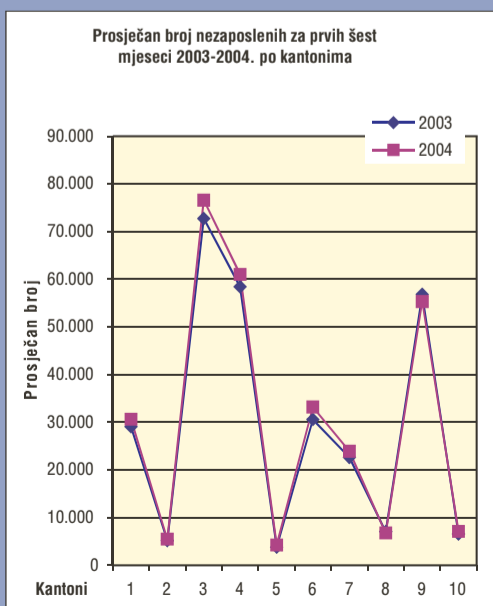

ćila i stručno usavršavanje na Bledskoj biznis školi, gdje je stekao dodatna znanja iz oblasti ekonomije potrebna za njegov buduću rad.

Pregled broja korisnika sredstava za obezbjeđenje materijalno- socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba za prvih šest mjeseci 2004. godine

Prva tabela i grafikon prikazuju odnos između prosječnog broja evidentiranih nezaposlenih lica po kantonima FBiH u prvih šest mjeseci 2003. i 2004. godine. Uočljiv je blagi porast nezaposlenosti u Tuzlanskom, Zeničko-dobojskom, Hercegovačko-neretvanskom i Srednjobosanskom kantonu, dok je u Kantonu Sarajevo i Zapadno-hercegovačkom kantonu smanjen broj nezaposlenih lica u odnosu na isti period prošle godine. U ostalim kantonima nije bilo bitnih promjena.

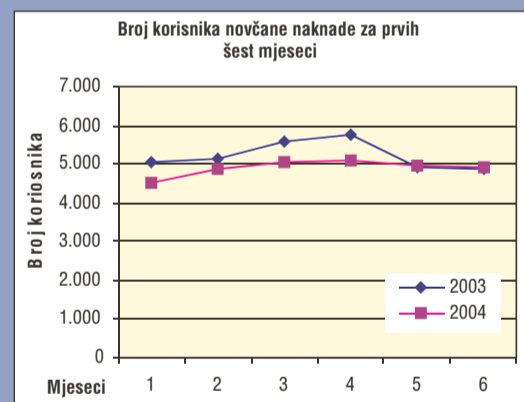
Prosječan broj nezaposlenih u prvih šest mjeseci 2003-2004.			
Kanton	2003.	2004.	indeks
01-USK	29.081	30.627	1,05
02-PK	5.162	5.456	1,06
03-TK	72.761	76.578	1,05
04-ZDK	58.408	61.057	1,05
05-BPK	3.796	4.230	1,11
06-SBK	30.579	33.195	1,09
07-HNK	22.619	23.898	1,06
08-ZHK	7.070	6.788	0,96
09-KS	56.865	55.326	0,97
10-LK	6.576	7.080	1,08
FBiH	292.918,50	309.234,83	1,06

Generalno gledajući, u prvih šest mjeseci ove godine evidentno je smanjenje prosječnog broja korisnika novčane naknade u FBiH u odnosu

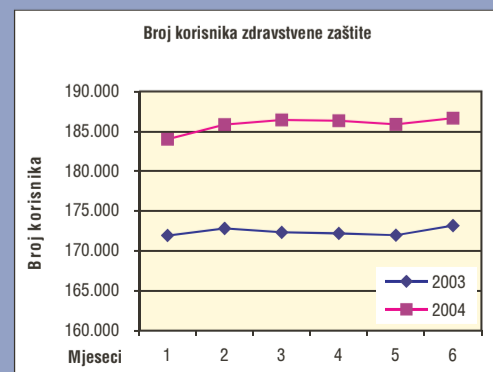
na prvu polovinu prošle godine. Ipak, broj korisnika novčane naknade iz prve polovine ove i prošle godine ujednačen je u maju i junu.

Prosječan broj korisnika novčane naknade u prvih šest mjeseci 2003-2004.			
	2003.	2004.	indeks
FBiH	5.215	4.902	0,94

Također, na sljedećem grafikonu i tabeli vidljiv je progresivan rast broja korisnika zdravstvene zaštite u prvih šest mjeseci 2004. godine u FBiH u odnosu na isti period prošle godine. Najmanji broj korisnika evidentiran je u januaru, a najveći u junu ove godine. Zabilježeno povećanje moguće je protumačiti značajnim brojem novoprijavljenih nezaposlenih lica (svršeni srednjoškolci i studenti) i demobilisanih vojnika.

Prosječan broj korisnika zdravstvene zaštite u prvih šest mjeseci 2003-2004.			
	2003.	2004.	indeks
FBiH	172.407	185.866	1,08

Uskoro izlazi iz štampe

PUBLIKACIJA O PROJEKTIMA ZAVODA

- Na stranicama ovog izdanja predstavljeno više desetina firmi iz FBiH i pojedinih opština RS-korisnika sredstava za poticaj zapošljavanja
- Objavljen i spisak poslodavaca iz FBiH (638) koji su primili 1.228 visokoškolaca

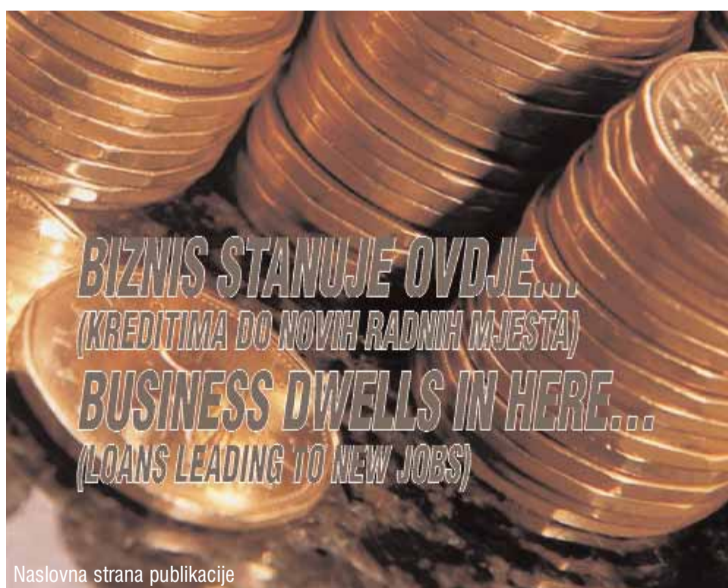
U završnoj je fazi priprema za štampanje publikacije pod naslovom BIZNIS STANUJE OVDJE, čiji je izdavač Federalni zavod za zapošljavanje, a kojom se afirmiraju dostignuća u dva značajna projekta Zavoda - kreditiranje brojnih subjekata radi poticaja u zapošljavanju (fizička lica, mali obrt i pravna lica) iz FBiH i pojedinih opština RS i prvo zapošljavanje visokoobrazovanih osoba u kantonima FBiH. Na oko 250 stranica u A-4 formatu (u kolor i crno-bijeloj tehnici) predstavljeno je u slici i riječi više od 130 firmi u kojima su - zahvaljujući i sredstvima Zavoda - otvorili nova radna mjesta, poboljšali poslovanje, uveli moderne tehnologije i okrenuli se prodorima na bh. i inozemna tržišta. Prostor je ustupljen i kompanijama i raznim organizacijama koje su ovim poticajnim sredstvima sagradile pogone i osnovale zemljoradničke zadruge u opštinama RS da bi se i tako stvarali uvjeti za radno angažiranje povratnika (tzv. održiv povratak) i organizirao otkup poljoprivrednih proizvoda. U publikaciji je objelodanjen i spisak po kantonima svih korisnika kredita, sa visinom odobrenih iznosa i preuzetim obavezama u zapošljavanju.

Ova publikacija predstavila je i Program poticanja zapošljavanja mladih osoba sa visokom stručnom spremom u FBiH. Objavljen je spisak svih poslodavaca, njih 638, koji su zaključno sa augustom tekuće godine u radni odnos primili 1.228 lica sa VSS (raznih obrazovnih profila) koja su prvi put tražila zaposlenje.

Izdanje BIZNIS STANUJE OVDJE obradilo je i nekoliko aktualnih tema (i dilema) iz oblasti zapošljavanja u FBiH i BiH kroz autorske tekstove i istupe članka Zavoda, kao i one u vezi sa zadacima Zavoda i kantonalnih službi za zapošljavanje u provedbi Zakona o stečaju, pratećih programa (utemeljenih na socijalnoj dimenziji) i u produktivnom zapošljavanju.

Pojedini tekstovi prevedeni su na engleski jezik.

Stranice ove publikacije, koja je, u suštini, korak dalje u javnosti rada Zavoda i pokušaj da se cjelovitije objasne ciljevi i dometi (ali ukaže i na probleme, otpore i uočene slabosti) u realiziranju njegovih projekata, "otvorene" su i za poglavlje UMJESTO "LIČNE KARTE". U njemu su predstavljeni rukovodni tim, Upravni i Nadzorni odbor Zavoda i odgovorne osobe u kantonalnim službama za zapošljavanje, sa adresama službi i biroa, brojevima kontakta telefona i oznakama WEB-stranica i e-mail-ova.

Naslovna strana publikacije

Vijesti

Održana konferencija za novinare

Federalni zavod za zapošljavanje organizovao je 1. jula 2004. godine konferenciju za novinare u hotelu Palas. Na konferenciji su prezentirani podaci o realizaciji Programa poticanja zapošljavanja mladih osoba sa visokom stručnom spremom (zaposleno 1.228 mladih) i o Socijalnom programu za zaposlene kojima prestaje radni odnos u procesu privatizacije, stečaja i likvidacije preduzeća. Osim predavljanja postignutih rezultata u zapošljavanju mladih, novinari su informisani da će Federalni zavod za zapošljavanje za Socijalni program, koji će provoditi u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, izdvojiti 20% od ukupnih sredstava ostvarenih po osnovu doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti. Uspjehu ove konferencije doprinijeli su i novinari iz medijskih kuća FTV, OBN, TVSA, NTV HAYAT, Radio slobodna Evropa, Dnevni list, Fena, Onasa i San.

Sa konferencije za novinare

Priprema upitnika za istraživanje tržišta rada

Prvi rezultati istraživanja početkom iduće godine

U prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje u Sarajevu 2. septembra 2004. godine održan je sastanak radne grupe za istraživanje tržišta rada. Radnu grupu čine: Branka Vrdoljak (Služba za zapošljavanje Livanjskog kantona), Haris Huskić (Federalni zavod za zapošljavanje), Ivan Pušić (Služba za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanskog kantona), Fikret Hadžić (Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo) i Husein Kadrić (Služba za zapošljavanje Zeničko-dobojskog kantona), a koordinator radne grupe je Mihajlo Šašić, rukovodilac Službe za zapošljavanje u Federalnom zavodu za zapošljavanje. Tema sastanka je bila izrada metodologije za istraživanje tržišta rada, odnosno izrada upitnika sa metodološkim uputstvima za popunjavanje, koji bi dao više informacija o kretanju radne snage u Bosni i Hercegovini. Odlučeno je da istraživanje obuhvati sve subjekte u svim općinama Federacije Bosne i Hercegovine koji imaju više od pet radnika, a dobiveni podaci bi se obrađivali posebnim programom i činili bi dio jedinstvenog informacionog sistema Federalnog zavoda za zapošljavanje. Provođenje istraživanja planirano je za jesen i vršilo bi se u ciklusima, a rezultati prvog istraživanja se očekuju početkom iduće godine.

Osnova za buduću saradnju u zapošljavanju

PROTOKOL O SARADNJI

Dana 16. juna 2004. godine, u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje Sarajevo, održan je sastanak predstavnika entitetskih zavoda za zapošljavanje, kome su u ime Federalnog zavoda za zapošljavanje prisustvovali direktor i zamjenik direktora Hasan Musemić i Ivica Nikačević, a u ime Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske direktor i zamjenik direktora Milorad Janković i Boško Tomić. Tom prilikom je razgovarano o aktuelnim pitanjima iz oblasti zapošljavanja u Bosni i Hercegovini. S obzirom na naglašene probleme koji se odnose na nezaposlenost, u cilju njihovog rješavanja dogovoreno je ostvarivanje saradnje u određenim aktivnostima kao što su usaglašavanje i razmjena podataka, u sklopu informacionog sistema, u oblasti tržišta rada na državnom nivou, ujedinjavanje tržišta rada i njegovog istraživanja, objavljivanje publikacije u kojoj bi se prezentirala legislativa iz oblasti tržišta rada, te insistiranje na održavanju sjednice Savjeta koji bi otpočeo zajedničke aktivnosti i utvrdio dalje smjernice djelovanja na nivou Bosne i Hercegovine. Realizacijom tih aktivnosti, saglasni su u oba zavoda, mogli bi se postići rezultati od interesa za oblast rada i zapošljavanja u cijeloj Bosni i Hercegovini.

INFORMATOR

Izdavač: Federalni zavod za zapošljavanje

Za izdavača: Hasan Musemić, direktor

Redakcijski kolegij:

Omer Korjenić (urednik), Nada Kosorić, Haris Huskić i Almir Pinjić

List izlazi periodično

Adresa:

Doke Mazalića 3, 71001 Sarajevo

Tel. 033 208-250, fax. 033 208-257
www.fzzz.ba, e-mail: info@fzzz.ba

DTP: JORDAN Studio - Sarajevo

Štampa: Arka press